

**Кашкадарё дарёсидан сув олувчи “Қорахўжа-2” канали бош қисми
иншоотини куриш” (2-босқич) объектига
А Н Н О Т А Ц И Я**

Лойиҳани амалга оширишга асос: 2018 йил 14 мартдаги Тошқин сувлари ва сел оқимларини талофатсиз ўтказиш, қор кўчишлари ва кўчки ходисалари хавфини камайтириш бўйича Ҳукумат комиссияси мажлисининг **1-сонли баёни**

Умумий кўрсаткичлар: Шахрисабз туманидаги “Қорахўжа-2” канали 1980 йилда қурилган, сув ўтказиш қобилияти **10,0 м³/сек**, сув олиш манбаи Қашқадарё дарёси. Шахрисабз тумани Қорахўжа-2 канали орқали Сандал каналига сув ташланиб, Шахрисабз – **149 га**, Яккабоғ – **8280 га**, Чирокчи – **1631 га** ва Камаш туманларининг – **2889 га**, жами бўлиб **12949 гектар** ер майдонлари сув билан таъминланади. “Қорахўжа-2” каналидан **955 та** фермер хўжалиқларининг **12949 гектар** экин майдонини сув билан таъминлайди.

“Қорахўжа-2” канали бош қисмида дарё узанида тусувчи (парог) иншоотини куриш ва Қашкадарё дарё ўзани бўйлаб **1,0 км** масофага канални дамбасини хар иккала томони экранини арматура ёрдамида бетонлаш ишларини бажариш зарур. Бунда тупрок ишлари – **23,50 м³**, тош ишлари – **82,0 м³**, бетон ишлари – **1250,0 м³**, арматура – **15,0 тонна** миқдорида куриш ва реконструкция қилиш ишларини бажариш талаб этилади. Белгиланган тадбирларни амалга ошириш учун **4700,0 млн. сўм** маблағ талаб этилади.

Мавжуд муаммо: “Қорахўжа-2” канали Қашкадарёдан сув олганлиги сабабли канални ПК 0+00 даги иншоот ва тўсувчи иншоот (парог) ҳамда ПК 0+00 дан ПК 10+00 гача бўлган бош қисми дамбасини дарёда сел сувлари кўп миқдорда келиши натижасида канал бошида иншоот ва парогни ювиб кетиб дамба ва иншоот яроксиз, фойдаланиб булмайдиган ҳолга келиб қолган. Бунинг натижасида каналга дарёдан сув олиш имконияти йуқолган, каналдан сув билан таъминланадиган Шахрисабз – **149 га**, Яккабоғ – **8280 га**, Чирокчи – **1631 га** ва Камаш туманларининг – **2889 га**, жами бўлиб **12949 гектар** ер майдонларини сув билан таъминлаш имконияти йуқолган фойдали иш коэффиценти камайиб кетган.

Кутиладиган натижа: Лойиҳада белгиланган тадбирларни амалга оширилиши натижасида, каналнинг фойдали иш коэффиценти **90-95** фоизга ошиб, Қорахўжа-2 каналидан сув билан таъминланадиган Шахрисабз, Яккабоғ, Чирокчи ва Камаш туманларининг жами бўлиб 12949 гектар ер майдонлари сув таъминоти яхшиланади, ерлардан олинадиган ҳосилдорликлар **2-3** фоизга ортади, Шунингдек, Чирокчи тумани фермерлар кенгаши уюшмаси томонидан экспортбоп маҳсулотлар, яъни дуккакли экинлар, сабзовот, полиз, экинлар ва кўкатлар экилиши натижасида маҳсулотлар экспорт қилишга эришилади ва қишлоқ аҳолисидан қўшимча янги иш ўринлари яратилади, пахта ва ғалла бўйича давлат режасини бажарилишига ва аҳоли томорқа экинларидан оладиган фойдани оширилишига эришилади.

Аму-Қашқадарё ирригация тизимлари

ҳавза бошқармаси бошлиғи:

А.Каримов